

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 02 września 2019 r.

WPS-IV.431.1.38.2019.KD

Pani
Aneta Wilanowicz
Dyrektor
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Skaryszewie
ul. Słowackiego 6, 26-640 Skaryszew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 197b w związku z art. 186 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111), zwanej dalej ustawą, zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego na rok 2019, zespół w składzie: Karolina Drab - starszy inspektor wojewódzki i Edyta Węglicka - starszy inspektor wojewódzki, Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadził w terminie 29-31 lipca 2019 r. kontrolę kompleksową w trybie zwykłym w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Skaryszewie, zwanym dalej Ośrodkiem. Zakres kontroli obejmował: zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia oraz pomocy asystenta rodziny, w okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli.

Na podstawie art. 197 d ww. ustawy oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. *w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli* (Dz. U. poz. 1477) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki **pozytywnie pomimo uchybień** ocenił sposób organizacji i realizacji przez Ośrodek zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:

1. zapewnienie warunków organizacyjno-kadrowych do realizacji zadania z zakresu wspierania rodziny,
2. rzetelność sporządzanej sprawozdawczości,
3. prawidłowość, adekwatność i skuteczność udzielanej pomocy i wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez działania prowadzone w formie pracy z rodziną lub pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Uchwałą Nr XXII/231/2012 Rady Miejskiej w Skaryszewie z dnia 30 listopada 2012 r. nadano statut Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Skaryszewie, ze zmianami wprowadzonymi uchwałą: nr XXVI/210/2017 z dnia 19 maja 2017 r., nr XXIX/264/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. W § 7 ust. 1 lit. f statutu wskazano, że Ośrodek realizuje zadania własne gminy w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, natomiast w § 11 ust. 1 określono, że *Dyrektor ustala strukturę organizacyjną Ośrodka oraz szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych w Regulaminie Organizacyjnym*¹.

¹ Akta kontroli s. 18-27.

Regulamin organizacyjny wprowadzono zarządzeniem Nr 2/2017 dyrektora Ośrodka z dnia 22 maja 2017 r. W § 5 wymieniono komórki organizacyjne realizujące zadania Ośrodka, natomiast w § 19 wskazano, że do działu pomocy środowiskowej i pracy socjalnej, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych należą zadania realizowane przez pracowników socjalnych i jednocześnie zadania realizowane przez asystenta rodziny zatrudnionego w tym dziale, wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej². Należy podkreślić, że intencją ustawodawcy jest rozwój systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, czemu służyć ma dyspozycja zawarta w art. 10 ust. 2 ustawy, która daje gminie możliwość utworzenia w Ośrodku zespołu do spraw asysty rodzinnej.

Stanowisko kierownika Ośrodka w Skaryszewie objęła pani 26 marca 2002 r. W przypadku nieobecności zastępuje panią zastępca dyrektora lub wyznaczony pracownik. W trakcie kontroli zostało uzupełnione upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych³.

Gmina wypełniła obowiązek wynikający z art. 176 pkt 1 ustawy, opracowała Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Skaryszew na lata 2018-2020, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Skaryszewie Nr XXXVI/338/2018 z dnia 27 kwietnia 2018 r.

Biorąc pod uwagę cel główny programu: *Wypracowanie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Skaryszew*, jak również przedstawioną w programie diagnozę, należy zauważyć, że nie dokonano kompleksowego rozeznania potrzeb wspólnie z instytucjami i podmiotami działającymi w systemie wsparcia dziecka i rodziny. Z punktu widzenia zasadności opracowywania programu jednym z najistotniejszych elementów jest diagnoza, na podstawie której nakreśla się główne kierunki realizowanych i planowanych działań. Zbadanie stanu faktycznego, rzetelnie sporządzona diagnoza oraz ewidencja zasobów wpływa na wybór i sprecyzowanie właściwych celów. Natomiast modele funkcjonowania rodziny powinny być budowane na podstawie koncepcji systemowej, a ich wspólną cechą akcentowanie wzorów interakcji kształtujących się na bazie reguł i norm w niej obowiązujących. Program nie przedstawiał takiego modelu w podejściu systemowym, w kontekście wewnętrznych uwarunkowań, jak i w aspekcie zewnętrznych, społecznych interakcji. W sposób ogólny odniesiono się do realizatorów i partnerów programu, ponieważ nie przypisano im konkretnych zadań i terminów ich realizacji. Brak harmonogramu i wskaźników w programie przyjętym na lata 2018-2020 uniemożliwi dokonanie jego oceny (czy/w jakim zakresie podjęto zaplanowane działania oraz czy/w jakim zakresie osiągnięto zakładane efekty).

Zgodnie z art. 28 a ustawy, wójt sprawuje kontrolę nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego. W Ośrodku nie przeprowadzano kontroli w tym zakresie.

1. Zapewnienie warunków organizacyjno-kadrowych do realizacji zadania z zakresu wspierania rodziny.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek zatrudniał 1 asystenta rodziny na podstawie umowy o pracę (w pełnym wymiarze godzin). Z informacji dyrektora Ośrodka wynika, że umowa obejmuje zadaniowy czas pracy. Nie była prowadzona ewidencja czasu pracy. Asystent rodziny posiadał

² Akta kontroli s. 28-50.

³ Akta kontroli s. 51.

kwalifikacje określone w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy, posiadał zakres obowiązków wykonywanych na tym stanowisku. W aktach osobowych nie stwierdzono oświadczeń wynikających z art. 12 ust. 1. pkt 2-4 oraz art. 17 ustawy, które zostały uzupełnione w trakcie prowadzonej kontroli.

2. Rzetelność sporządzanej sprawozdawczości.

Ośrodek terminowo wypełnił obowiązek wynikający z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. poz. 213) i przekazał sprawozdania za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 r., od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r.

Biorąc pod uwagę przedstawioną w trakcie kontroli dokumentację prowadzonych spraw oraz sporządzane sprawozdania z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej stwierdzono brak zgodności danych dotyczących, przeciętnego czasu pracy asystenta z rodziną w obydwu okresach sprawozdawczych, liczby rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem w pierwszym okresie sprawozdawczym oraz liczby rodzin korzystających z usług asystenta rodziny w poszczególnych miesiącach w drugim okresie sprawozdawczym.

W sprawozdaniu za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 r. wykazano: 9 rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego: przeciętny czas pracy asystenta z rodziną - 15 miesięcy, liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny - 4⁴. Natomiast z prowadzonej przez jednostkę dokumentacji, jak również sporządzonego dokumentu: *Analiza działań prowadzonych przez asystentów rodziny od 1 stycznia 2018 r. do 21 stycznia 2019 r.*⁵ wynika, że: przeciętny czas pracy asystenta z rodziną wynosił 43 miesiące oraz brak rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem rodziny.

W sprawozdaniu za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r. wykazano: 10 rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego: 1 rodzinę do 3 miesięcy, 1 rodzinę od 3 do 12 miesięcy, 8 rodzin pow. 12 miesięcy, przeciętny czas pracy asystenta z rodziną - 20 miesięcy⁶. Natomiast z prowadzonej przez jednostkę dokumentacji oraz z dokumentu: *Analiza działań prowadzonych przez asystentów rodziny od 1 stycznia 2018 r. do 21 stycznia 2019 r.*⁷ wynika, że: z usług asystenta rodziny w okresie sprawozdawczym korzystało 10 rodzin, z tego: 2 rodziny od 3 do 12 miesięcy 8 rodzin powyżej 1 roku; przeciętny czas pracy asystenta z rodziną - 40 miesięcy. Narastająco od początku roku z usług asystenta rodziny skorzystało 10 rodzin.

Art. 179 ustawy nakłada na burmistrza obowiązek złożenia radzie gminy do 31 marca każdego roku sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań. Całość materiału przedkładanego radzie gminy przygotowywana jest przez podmiot, który realizuje to zadanie, a zatem przez Ośrodek. Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za rok 2018 r. zostało przedstawione na sesji Rady Miasta i Gminy w Skaryszewie 26 marca 2018 r. Sprawozdanie to odnosiło się do asystenta rodziny i jego zadań oraz finansowania pobytu dzieci w rodzinie zastępczej,

⁴ Akta kontroli s. 101-102.

⁵ Akta kontroli s. 96.

⁶ Akta kontroli s. 103-104.

⁷ Akta kontroli s. 96.

nie uwzględniało innych form wsparcia. W sprawozdaniu wskazano potrzeby z zakresu wspierania rodziny w roku 2018. Wśród nich wymieniono kontynuację zatrudnienia asystenta rodziny⁸.

3. Prawdliwość, adekwatność i skuteczność udzielanej pomocy i wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez działania prowadzone w formie pracy z rodziną lub pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Definicja wskazuje, że nie chodzi o jedno działanie, ale o ich zespół, i do tego zaplanowany. Dlatego też konieczne jest zdiagnozowanie problemu występującego w danej rodzinie, stanowiącego przyczynę trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Na gminie spoczywa nie tylko obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale też prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności. W celu realizacji tego zadania istotne jest dokonywanie analizy i oceny zjawisk mających wpływ na sytuację osób wymagających wsparcia w środowisku lokalnym, wykazanie aktywności przy identyfikowaniu i monitorowaniu osób i rodzin wymagających pomocy, w szczególności:

- ustalenie zasad postępowania odnośnie wymiany informacji dotyczących rodzin z problemami;
- stosowanie procedur weryfikowania własnych informacji i ustalenia wspólnych działań;
- wykorzystanie innych możliwości dotarcia do wszystkich osób potrzebujących pomocy i wsparcia.

Zarządzeniem Nr 3/2019 z dnia 13 lutego 2019 r. wprowadziła pani *Procedury działań podejmowanych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych*, stanowiące załącznik do ww. zarządzenia.

Procedury określają zasady przydzielania rodzinie asystenta rodziny, sposób postępowania asystenta i pracownika socjalnego. Uwzględniają sytuacje, gdy rodzina nie chce współpracować lub zaprzestaje współpracy, a nadal przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W pkt 11 *Realizacja usług asystenta*, zapisano: *w przypadku braku możliwości realizacji usługi asystenta, asystent informuje koordynatora wspierania rodziny i wspólnie podejmują decyzję odnośnie dalszych działań*. Należy wskazać, że ww. stanowisko nie zostało uwzględnione w strukturze organizacyjnej ośrodka.

Standardy obejmują przede wszystkim najlepszą podstawę zachowania wiedzy i fachowości, jak również stanowią kryterium pomiaru pracy oraz pokazują związek pomiędzy przyczyną a efektem. Przyjęty w obecnej formie dokument pn. *Procedury działań podejmowanych przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych* nie daje możliwości dokonania rzetelnej i obiektywnej oceny podjętych przez asystenta rodziny działań, w szczególności w zakresie stopnia podnoszenia

⁸ Akta kontroli s. 68-90.

lub wzmocnienia danej umiejętności przez członków rodziny. Istotne będzie ustalenie metod i narzędzi pozwalających na określenie poziomu umiejętności na początku objęcia wsparciem danej rodziny i późniejsze badanie jej postępów przy założeniu określonych ram czasowych (przy dokonywaniu okresowej oceny sytuacji rodziny) w celu określenia zmian poziomu rozwoju danej umiejętności członka rodziny w jego samoocenie i ocenie asystenta rodziny.⁹

Asystent rodziny dokumentował swoją pracę w *Karcie Indywidualnej Pracy Asystenta Rodziny*, prowadzonej w cyklach miesięcznych, odrębnie dla każdej rodziny. *Karta zawierała*: temat konsultacji, datę i podpis uczestnika, podpis osoby udzielającej konsultacji.¹⁰ Z uwagi na brak informacji na temat czasu spędzonego u poszczególnych rodziny nie jest możliwe ustalenie ile godzin asystent pracował w środowisku.

W trakcie kontroli wyjaśniła pani, że informacje o rodzinach przeżywających trudności pochodzą ze środowiska lokalnego: od sołtysów, mieszkańców, pracowników socjalnych, szkoły, policji oraz anonimowe zgłoszenia. W Ośrodku nie ustalono zasad postępowania odnośnie wymiany informacji dotyczących rodzin z problemami, ani procedur weryfikowania własnych informacji i ustalenia wspólnych działań.

Gmina nie wspierała rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pomocą rodzin wspierających.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy, w celu wsparcia rodziny, dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Na terenie gminy Skaryszew nie jest prowadzona żadna placówka wsparcia dziennego.

Praca z rodziną określona w art. 8 ust. 2 ustawy jest jedną z form wspierania rodziny. Artykuł 10 ust. 3 ustawy przewiduje dodatkowe formy pracy z rodziną, wymienione w pkt 1-5 ustawy.

Pracownicy socjalni oraz asystent rodziny informowali rodziny o możliwości korzystania z konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego lub prawnego) świadczonego przez: Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Iłży, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Skaryszewie¹¹. Asystent rodziny współpracował z zespołem interdyscyplinarnym, o którym mowa w art. 9a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ośrodek nie prowadził pracy z rodziną w formie: terapii i mediacji, usług dla rodzin z dziećmi, spotkań dla rodzin mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia”.

W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 29 lipca 2019 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 12 rodzin, w których wychowywało się 32 dzieci, w tym: 7 w wieku do 5 r. ż.; 25 w wieku od 6 do 18 r. ż. oraz 5 dzieci przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej¹². Z jedną rodziną zakończono współpracę z uwagi na osiągnięty cel. Żadna rodzina nie była zobowiązana przez sąd do pracy z asystentem rodziny.

---

⁹ Akta kontroli s. 91-95.

¹⁰ Akta kontroli s. 105.

¹¹ Akta kontroli s. 109.

¹² Akta kontroli s. 96.

Ustalono, że w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 7 dzieci z 3 rodzin¹³. Asystent rodziny prowadził pracę z 1 rodziną w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, do czego zobowiązuje art. 10 ust. 4 ustawy. W przypadku pozostałych rodzin: 1 rodzina - obydwoje rodzice nie żyją, 1 rodzina – rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Sprawdzono dokumentację wszystkich rodzin korzystających z usług asystenta rodziny. Dla każdej rodziny dokumentacja gromadzona była w indywidualnej teczce, która zawierała: wstępną analizę sytuacji rodziny przeprowadzoną przez pracownika socjalnego i wnioski o przydzielenie asystenta rodziny, oświadczenie z prośbą o przydzielenie asystenta rodziny, zgodę rodziny na współpracę z asystentem rodziny, plan pracy z rodziną, miesięczne karty pracy asystenta rodziny oraz notatki służbowe ze spotkań z przedstawicielami oświaty, sądu, policji i służby zdrowia, zaproszenia na zespoły okresowej oceny sytuacji dziecka, zaproszenia na spotkania robocze Zespołu Interdyscyplinarnego, opinie dotyczące sytuacji szkolnej, zaświadczenia o stanie zdrowia. We wszystkich teczkach znajduje się Kwestionariusz Rodzinnego Wywiadu Środowiskowego część IV – aktualizowany przez pracownika socjalnego, co pół roku wraz z oświadczeniem (z treści wynika, że rodzina występuje z wnioskiem o objęcie wsparciem asystenta rodziny). W aktach rodziny, z którą zakończono współpracę znajdował się dokument pn. *Monitoring sytuacji w rodzinie*.

Ustalono, że asystent rodziny realizował zadania, o których mowa w art. 15. ust. 1 ustawy, w tym: opracowywał i realizował plan pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i pracownikiem socjalnym; udzielał pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi; wspierał aktywność społeczną rodzin; udzielał pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej; dokonywał okresowej oceny sytuacji rodziny; współpracował z jednostkami, podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny; prowadził dokumentację dotyczącą pracy z rodziną.

Zgodnie z art. 15 ust. 3 ustawy plan pracy z rodziną obejmował działania mające na celu przezwyciężenie problemów panujących w rodzinie, ale nie zawierał terminów realizacji poszczególnych działań oraz przewidywanych efektów. W planach nie określono przewidywanego terminu usamodzielnienia rodziny, zakończenia z nią pracy¹⁴. W planach pomocy występowały błędy w zakresie utożsamiania celów z działaniami. Cele powinny być rozumiane, jako stan, do którego się dąży, natomiast działanie ma służyć osiągnięciu celu. Brak modyfikacji planów pracy po dokonanej półrocznej ocenie.

Asystent rodziny dokonywał okresowej oceny sytuacji rodziny zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 15 ustawy na dokumencie pn. *Sprawozdania półroczne z pracy asystenta rodziny*. Sprawozdania zawierały odpowiedzi na pytania: *czy rodzina chętnie współpracuje z asystentem?; problemy występujące w rodzinie w opinii asystenta rodziny?; problemy występujące w rodzinie z perspektywy szkoły?; cel główny, cele szczegółowe, postępy rodziny w okresie półrocznym; podsumowanie*¹⁵. Sprawozdania były szczegółowo, rzetelnie opisane.

Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” wprowadziła nowe zadania dla asystenta rodziny. Rolą asystenta rodziny jest koordynacja poradnictwa w zakresie: przezwyciężania

¹³ Akta kontroli s. 108.

¹⁴ Akta kontroli s. 106.

¹⁵ Akta kontroli s. 107.

trudności w pielęgnacji i wychowywaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, w szczególności w zakresie praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych, dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.¹⁶ W kontrolowanym okresie z pomocy finansowej skorzystało 3 rodziny (wypłacono 4 świadczenia), które nie korzystały ze wsparcia asystenta rodziny. Ustalono, że żadna z rodzin nie wniosowała o wsparcie asystenta rodziny.

Zwrócono uwagę na brak rzetelności w przedmiocie akceptacji przez panią, jako dyrektora Ośrodka formalnie obowiązujących i sporządzanych dokumentów, co skutkuje brakiem zapewnienia właściwego postępowania w zakresie nadzoru nad prowadzoną dokumentacją i planowanymi działaniami w obszarze realizowanego zadania.

Na podstawie art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli i wobec stwierdzonych uchybień kieruję do pani Dyrektor następujące zalecenia pokontrolne:

- podjąć działania w celu opracowania standardów pracy asystenta rodziny, które staną się podstawą udoskonalenia stosowanych metod pracy i przyczynią się do podejmowania adekwatnych i zaplanowanych działań, a w efekcie sporządzania rzetelnej sprawozdawczości w tym zakresie,
- ustalić procedury monitorowania działań wykonywanych przez asystenta rodziny, w szczególności sporządzania planów pracy z rodziną, zgodnie ze wskazaniami określonymi w art. 15 ust. 1 i ust. 3 ustawy,
- doprecyzować procedury określające w szczególności: zadaniowy czas pracy asystenta (czas niezbędny asystentowi rodziny do wykonania powierzonych zadań, uwzględniający wymiar czasu pracy wynikający z norm); czas pracy z rodziną; wykonany przez asystenta rodziny zakres zadań, w tym: czas poświęcony na bezpośrednią pracę z rodziną, bezpośrednią pracę z dzieckiem, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy,
- wypracować mechanizmy identyfikowania i monitorowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, co wpłynie na rozwój systemu opieki nad dzieckiem w gminie oraz pozwoli na podjęcie działań mających na celu zapewnienie wsparcia i pomocy wszystkim rodzinom tego potrzebującym.

Uwagi i wnioski

Ponadto zwracam uwagę na potrzebę:

- dostosowania regulaminu organizacyjnego Ośrodka do obowiązujących unormowań prawnych w zakresie utworzenia zespołu do spraw asysty rodzinnej, zgodnie z art. 10 ust. 2 ww. ustawy.,
- przyjęcia zasad współpracy i sprawnej wymiany informacji pomiędzy Ośrodkiem, a poszczególnymi instytucjami i podmiotami zaangażowanymi w udzielanie wsparcia rodzinom,

---

¹⁶ Art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 r., poz. 473).

- opracowania narzędzi pozwalających na monitorowanie i ocenę realizacji zadań zawartych w gminnym programie wspierania rodziny w celu planowania dalszych działań,
- podjęcia działań w celu nawiązania współpracy z rodzinami, które mogłyby stanowić rodzinę wspierającą dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- rozważenia potrzeb gminy w zakresie wspierania rodzin w formie pomocy w opiece i wychowaniu, poprzez prowadzenie przez gminę placówki wsparcia dziennego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111) oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. poz. 1477) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do Wojewody Mazowieckiego zastrzeżenia do wydanego wystąpienia lub/i do zawartych w nim zaleceń pokontrolnych na adres: Mazowiecki Urząd Wojewódzki, Wydział Polityki Społecznej, plac Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń oraz w przypadku nie zgłoszenia zastrzeżeń do zaleceń, kontrolowana jednostka jest obowiązana w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego powiadomić wojewodę o sposobie realizacji uwag, wniosków i zaleceń.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń odpowiadając na zalecenia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Jednocześnie przypominam, że w przypadku osób, które nie realizują zaleceń pokontrolnych mają zastosowanie przepisy art. 198 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Kardina Drab
Kardina Drab

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Olszewska
Anna Olszewska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Edyta Węglińska
Edyta Węglińska